

OSMANLI ARAŞTIRMALARI

THE JOURNAL OF OTTOMAN STUDIES

SAYI / ISSUE 64 • 2024

OSMANLI ARAŞTIRMALARI

THE JOURNAL OF OTTOMAN STUDIES

Osmanlı Literatüründe Ben-Anlatıları *Ottoman Ego-Documents*

Konuk Editör / Guest Editor

Selim Karahasanoglu

İSAM

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ

OSMANLI ARAŞTIRMALARI

THE JOURNAL OF OTTOMAN STUDIES

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. İsmail E. Erünsal – Prof. Dr. Heath Lowry
Prof. Dr. Feridun M. Emecen – Prof. Dr. Ali Akyıldız
Prof. Dr. Seyfi Kenan – Prof. Dr. Jane Hathaway
Prof. Dr. Baki Tezcan – Doç. Dr. Selçuk Akşin Somel
Doç. Dr. Hüseyin Yılmaz

Bu dergi *Arts and Humanities Citation Index–AHCI* (Clarivate Analytics), *Scopus* (Elsevier), *EBSCO*, *Turkologischer Anzeiger* ve *Index Islamicus* tarafından taranmakta olup *TÜBİTAK ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler* veri tabanında yer almaktadır.

Articles in this journal are indexed or abstracted in *Arts and Humanities Citation Index–AHCI* (Clarivate Analytics), *Scopus* (Elsevier), *EBSCO*, *Turkologischer Anzeiger*, *Index Islamicus* and *TÜBİTAK ULAKBİM Humanities Index*.

Baskı / Publication TDV Yayın Matbaacılık ve Tic. İşl.
Ostim OSB Mahallesi, 1256 Cadde, No: 11
Yenimahalle / Ankara
Tel. (0312) 354 91 31 Sertifika No. 48058
Sipariş / Order siparis@29mayis.edu.tr

Osmanlı Araştırmaları yılda iki sayı yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir.
Dergide yer alan yazıların ilmi ve fikri sorumluluğu yazarlarına aittir.

The Journal of Ottoman Studies is a peer-reviewed, biannual journal.
The responsibility of statements or opinions uttered in the articles is upon their authors.

Elmalıkent Mah. Elmalıkent Cad. No: 4, 34764 Ümraniye / İstanbul
Tel. (0216) 474 08 60 Fax (0216) 474 08 75
dergi.osmanli@gmail.com
© İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2024

Osmanlı Araştırmaları / The Journal of Ottoman Studies

Sayı / Issue LXIV · yıl / year 2024

Sahibi / Published under the auspices of
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü /
Managing Publication Process

TDV İslam Araştırmaları Merkezi ve İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi adına
Prof. Dr. Murteza Bedir – Prof. Dr. Mustafa Sinanođlu
Tayfun Demir

Yayın Kurulu /
Editorial Board

Prof. Dr. İsmail E. Erünsal, Prof. Dr. Heath Lowry,
Prof. Dr. Feridun M. Emecen, Prof. Dr. Ali Akyıldız,
Prof. Dr. Seyfi Kenan, Prof. Dr. Jane Hathaway,
Prof. Dr. Baki Tezcan, Doç. Dr. Selçuk Akşin Somel,
Doç. Dr. Hüseyin Yılmaz

Yayın Danışma Kurulu /
Review Board

Prof. Dr. Engin Deniz Akarlı (E. İstanbul Şehir Üniversitesi)
Prof. Dr. Evangelia Balta (Yunanistan)
Prof. Dr. Ali Birinci (E. Polis Akademisi, Ankara)
Prof. Dr. Linda T. Darling (Arizona Üniversitesi)
Prof. Dr. Suraiya Faroqhi (İbn Haldun Üniversitesi, İstanbul)
Prof. Dr. Pál Fodor (Macar Bilimler Akademisi, Budapeşte)
Prof. Dr. François Georgeon (Paris Doğu Dilleri ve Medeniyetleri Enstitüsü)
Prof. Dr. Şükrü Hanioglu (Princeton Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet İpşirli (İstanbul Medipol Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Karamustafa (Washington Üniversitesi, St. Louis)
Prof. Dr. Ahmet Kavas (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Gülru Necipođlu (Harvard Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdülkadir Özcan (E. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi)
Prof. Dr. Henning Sievert (Heidelberg Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Sinanođlu (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdeljelil Temimi (Tunus)
Prof. Dr. Bahaeddin Yediyıldız (E. Hacettepe Üniversitesi)

Kitâbiyat / Book Review Editor
Yay. Kur. Sekreteri / Sec. of the Ed. Board
Sekreter Yrd. / Ass. Sec. of the Ed. Board

Dr. Mehmet Yılmaz Akbulut
Abdullah Güllüođlu
Doç. Dr. Özlem Çaykent, Cengiz Yolcu,
Dr. Sinan Kaya

Style editor
Tashih / Correction
Sayfa tasarım / Design

Matthew Caleb Champlin
Mustafa Birol Ülker
Ender Boztürk

ISSN 0255-0636 e-ISSN 2822-292X

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Konuk Editör'ün Önsözü • 1

Guest Editor's Preface • 5

SELİM KARAHASANOĞLU

Giriş: Hakir ile Fakir, Ben ile Biz -Osmanlı-Türk Toplumunda Kendini Anlatmanın Dayanılmaz Hafifliği-• 11

Introduction: The Lowly and the Poor, I and We -The Unbearable Lightness of Expressing Oneself in Ottoman-Turkish Society- • 27

SELİM KARAHASANOĞLU

Biyografi ile Otobiyografi: Bir Sarmal/Biography and Autobiography: A Labyrinth

Teracim-i Ahval Literatürünün Otobiyografik Değeri / The Autobiographical Value of Teracim-i Ahval Literature • 45

ALİ AKYILDIZ

16. Yüzyıl / 16th Century

Prince with Daddy Issues Seeks Sisterly Support: Two Ego-Documents Penned by Şehzade Korkud / Babasıyla Problemlî Şehzade Kardeş Desteği Arıyor: Şehzade Korkud'a Ait İki Ben-Anlatısı • 69

NABİL AL-TIKRİTİ

Bir 'Ben-Aynası' Olarak Seyahatname: XVI. Yüzyılda Osmanlı Devleti'ndeki Arap Seyyahların 'Kendilik-Bilinci' Hakkında Bazı Gözlemler-Bedreddin el-Gazzî Örneği- / A Traveler's Account as an 'Ego-Mirror': Some Observations on the 'Self-Consciousness' of Arab Travelers in the Ottoman Empire in the 16th Century -The Case of Badr al-Din al-Gazzî- • 97

ŞÜKRAN FAZLIOĞLU

An Ottoman Dragoman Who “Translated / Converted” Himself: Murad Bey and His *Tesviyetü’l-Teveccüh ilal-Hakk* / Kendini “Çeviren” Bir Osmanlı Mütercimi: Murad Bey ve *Tesviyetü’l-Teveccüh ilal-Hakk* Eseri • 125

EKİN ÖYKEN

16. Yüzyıla Ait Bir Osmanlı Ben-Anlatısı: Habibullah ibn Mahmud’un *Sergüzeştname* / An Ottoman Ego-Document from the 16th Century: Habibullah ibn Mahmud’s *Sergüzeştname* • 179

SEMRA ÇÖREKÇİ

17. Yüzyıl / 17th Century

Kadızâde Mehmed’e Atfedilen Otobiyografik Risâle(ler) Üzerine Notlar / Notes on the Autobiographical Treatise(s) Attributed to Kādızâde Mehmed • 215

ELMİN ALİYEV

Examining Sufism and Space Through Ego-Documents: *Tekke* (Dervish Lodge) and Everyday Life in the *Sobbetname* (1661-1665) by Seyyid Hasan / Ben-Anlatıları Üzerinden Tasavvuf ve Mekanı Okumak: Seyyid Hasan’ın *Sobbetname*’sinde (1661-1665) Tekke ve Gündelik Hayat • 257

FATMA DENİZ

18. Yüzyıl / 18th Century

Ben-Anlatısı Açısından Sultan III. Ahmed’in Hatt-ı Hümayunları: İmkân ve Sınırlılıklar / The Imperial Edicts of Sultan Ahmed III from the Perspective of Ego-Documents: Possibilities and Limitations • 293

ŞADUMAN TUNCER

Bir Benlik İnşası Olarak Kendini Yazmak ve 18. Yüzyılda Sıradan Bir Osmanlı Kâtibinin Benlik Algısı / Writing Oneself as Self-Building and the Self-Perception of an Ordinary Ottoman Clerk in the 18th Century • 327

MEHMET YAŞAR ERTAŞ

19. Yüzyıl/ 19th Century

Narration Beyond Genres: The Military Memoirs of Kabudlu Mustafa Vasfi / Türlere Sığmayan Bir Anlatım: Kabudlu Mustafa Vasfi'nin Askerlik Hatıraları • 353
ÖMER KOÇYİĞİT

Bir Özanlatı/Benanlatısı Olarak Ahmed Cevdet Paşa'nın 40. Tezkire'si: Benanlatısı ve Tarihyazımında “Şimdiki Zaman Döngüsü” / Ahmet Cevdet Pasha's 40th Tezkire as a Self-Narrative: Ego-Document and “Present Time Cycle” in Historiography • 377
HİLAL GÖRGÜN

Geç Osmanlı-Erken Cumhuriyet / The Late Ottoman Empire-Early Turkish Republic

Bir Dava Vekilinin Anılarına Bakmak: Eyübzâde Medmed Hamdi'nin Safahât-ı Hayatım Adlı Hatıratı / Looking at the Memoirs of an Attorney (Lawyer): Eyübzâde Mehmed Hamdi's Memoirs Entitled *Safahât-ı Hayatım* • 411
EMRE EKEN

Osmanlı Kadın Ben-Anlatılarının Kadın Tarihi Çalışmalarında Kullanım Değeri / The Utility of Ottoman Women's Ego-Documents in Women's History Studies • 447
İBRAHİM ŞİRİN

Parçalı Ben-Anlatıları / Fragmentary Pieces

“Bu hakîr esîr iken”: Hasan Esîri'nin *Mi'yârü'd-Düvel*'inde Ben Anlatısı İzleri / “When this humble one was captive”: Traces of the Ego-Documents in Hasan Esîri's *Mi'yârü'd-Düvel* • 479
GÖKER İNAN

Kenz: Doğu ile Batı Arasında / Complement: Between East and West

Kendisini Doğulu Olarak Hisseden Bir Oryentalistin Ben-Anlatısı: Hammer'in Hatıratı / The Ego-Document of an Orientalist Who Feels Himself as an Oriental:

The Memoir of Hammer • 501

TUĞBA İSMAİLOĞLU KACIR

KİTÂBİYAT / BOOK REVIEWS

Betül İpşirli Argıt, *Life after the Harem: Female Palace Slaves, Patronage and the Imperial Ottoman Court*,

Şenay Döner • 531

Efe Murat Balıkçoğlu, *Verifying the Truth on Their Own Terms. Ottoman Philosophical Culture and the Court Debate Between Zeyrek (d. 903/1497-98 [?]) and Hocazâde (d. 893/1488)*,

Faruk Akyıldız • 538

Sinem Arcak Casale, *Gifts in the Age of Empire: Ottoman-Safavid Cultural Exchange, 1500-1639*,

Damla Gürkan Anar • 541

İsmail E. Erünsal, *A History of Ottoman Libraries*,

Seyfi Kenan • 547

Carl F. Petry, *The Mamluk Sultanate: A History*,

Muhammet Enes Midilli • 551

Konuk Editör'ün Önsözü

Selim Karahasanoğlu*

11-13 Mart 2020 tarihinde Osmanlı Literatüründe Ben-Anlatıları (OLBA) Çalıştayı'nı İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nin Altunizade Kampüsü'nde, 15-17 Haziran 2022 tarihinde Osmanlı Literatüründe Ben-Anlatıları Sempozyumu'nu aynı üniversitenin Güney Kampüsü'nde gerçekleştirdik.¹ Türkiye'den ve yurt dışından çalıştaya 61, sempozyuma 101 kişi katıldı. Çalıştaya katılacak kişileri biz davet ettik, sempozyuma ise başvuru kabul ettik. Her iki toplantının çıktılarını birlikte yayımlamayı daha uygun gördüm. Elbette, çalıştaydan hemen sonra 2020 içerisinde bir seçki yayını mümkündü. Doğrusu küçük bir seçkiyi, *International Journal of Middle East Studies*'te bir yuvarlak masa olarak yayınladık da.² Ancak

* İstanbul Medeniyet Üniversitesi.

1 Çalıştay üzerine biri Türkçe, biri İngilizce olmak üzere iki ayrı rapor yayımladım: Selim Karahasanoğlu, “Osmanlı Literatüründe Ben-Anlatıları Çalıştayı Üzerine Rapor”, *Toplumsal Tarih*, 320 (2020), s. 8-11; aynı yazar, “‘Learning from Past Mistakes and Living a Better Life:’ Report on the Workshop in Istanbul on ‘Ottoman Ego-Documents’”, *Review of Middle East Studies*, 54/2 (2021), s. 294-302. Sempozyumun Türkçe raporunu ise Özlem Özdemir Kumbar kaleme aldı: “Osmanlı Literatüründe Ben-Anlatıları Sempozyumu Üzerine Rapor”, *Toplumsal Tarih: Akademi*, 1 (2022), s. 130-6. Sempozyumun İngilizce raporu Semra Çörekçi tarafından kaleme alınmıştır: “Report on the Symposium ‘Ottoman Ego-Documents:’ Towards an Inventory of Ottoman Ego-Documents”, *Ceride: Ben-Anlatıları Araştırmaları Dergisi/Journal of Ego-Document Studies*, 1/1 (2023), s. 183-98.

2 *International Journal of Middle East Studies*, 53/2 (2021), s. 301-43. Ottoman Ego-Documents (Roundtable): Selim Karahasanoğlu, “Ottoman Ego-Documents: State of the Art”; İlker Evrim Binbaş, “Autobiographies and Weak Ties: Sa'in al-Din Turka's Self-Narratives”; A. Tunç Şen, “The Emotional Universe of Insecure Scholars in the Early Modern Ottoman Hierarchy of Learning”; R. Aslıhan Aksoy Sheridan, “Nostalgia of a Frustrated Ottoman Subject: Reading Osman Agha of Timişoara's Memoirs as Self-Narrative”; Semra Çörekçi,

bir büyük seçki, daha doğrusu muhtelif seçkiler işine girişmek için 2022'deki etkinliğin de sona ermesini beklemeyi daha doğru buldum. Zira bu iki toplantı birbirinin devamı, birbirini tamamlayan etkinlikler olarak kurgulanmıştı. Çıktılarının da bununla bağıntılı olarak karışık yayımlanması daha makul geldi. OLBA toplantıları, en başta böyle bir kurgumuz yok idiyse de, bu ikisi ile sınırlı kalmayacak. İkinci toplantı bitir bitmez, Özlem Kumbar'ın rüyası dolayısıyla Cemal Kafadar'ın duyduğu heyecandan doğan üçüncü toplantı (OLBA 2024-Üsküp) için çalışmaya başladık bile. Ancak özellikle 2020'de yaptığımız etkinlikten yayına dönüşmesini istediğimiz sunumlar için daha fazla beklememiz de uygun olmazdı; katılımcılarımızın sabrını bu derece zorlayamazdım.

Öte yandan, en başından beri konferans bildirileri formatında bir kitabın (*proceedings*) yayınına sıcak bakmadım. Dünyada bu moda epeydir terkedildi ve yerini derleme tematik kitaplara bıraktı. Ya kitap yahut dergi özel sayısı olacak biçimde, seçki derlemeler bana daha çekici geliyor. Elinizdeki cilt, bu seçkilerden sadece birisi. Anlamlı bir bütün haline gelecek biçimde yayınlanacak birkaç derleme daha hazırlığındayım. Elinizdeki derlemenin içinde, 2020'den de tebliğler var, 2022'den de. Toplantıların ikisinde de sunulmamış ancak buraya konulmuş birkaç yazı da (Aliyev, Çörekçi, Tuncer) var. Aliyev, benimle İhsan Fazlıoğlu'nun tanıştırdığı bir isim olup yürütücüsü olduğum 122K722 nolu "Osmanlı Literatüründe Ben-Anlatıları: Envanter, Analiz (1500-1800)" başlıklı TÜBİTAK 1001 araştırma projesinde araştırmacı olarak çalışmaktadır. Dolayısıyla, bu seçki aynı zamanda 1 Mart 2023'te resmen başlayan TÜBİTAK projemizin de erken çıktılarını barındırmaktadır. Çörekçi, hem çalıştayda hem de sempozyumda tebliğ sundu; ancak bu özel sayıya verdiği makalesi bu iki sunumla da ilgili değil; başka bir bulgusunu buraya aldık. Tuncer de toplantıda bir sunum yapmayıp, yeni bitirdiği doktora tezi dolayımında buraya katkı verenlerdendir.

Bu seçkinin ortaya çıkması sürecinde çevremdeki meslektaşlarımın, öğrencilerimin çok katkısı oldu. İlk teşekkürüm, başkanlığını yürüttüğüm her iki organizasyona, davetimizi kırmayarak katılan meslektaşlara ve özellikle ilk etkinliğe katılıp da tebliğlerin basımı için ikinci etkinliğin sonlanmasını bekleme kararımı saygıyla karşılayanlardır. İkinci teşekkür, düzenleme kurulumuzadır. Düzenleme kurulundaki iki öğrencim, Özlem Kumbar ve Emre Eken her iki etkinlik için de çok yoruldu. İkisinin gayreti olmasa bu etkinlikler ve etkinliklerin meyvesi

"The Dream Diary of an Ottoman Governor: Kulakzade Mahmud Pasha's *Düşnama*"; Suraiya Faroqhi, "Aziz Nesin about Himself and His Parents: Poor People in Istanbul during the Late Ottoman Period".

olarak elinizdeki derleme hayat bulamazdı. Tuğba Yapıcı ikram organizasyonlarını mükemmelen ayarladı. Esra Çon Yılmaz, teknik-lojistik desteğe ihtiyaç duyduğumuzda oradaydı; Güher Gülaçar ise her an her yerde. Gülşen Yakar, birkaç yıl evvel ODTÜ’de Seyyid Hasan’ın *Sohbetname*’si üzerine bir yüksek lisans tezi yazmıştı. Radarımıza böyle takıldı ve onu sempozyumda *Sohbetname* konulu yuvarlak masaya konuşmacı olarak çağırdık. Sonrasında ise anabilim dalımızın ilan ettiği araştırma görevliliği sınavını kazandı ve tezgahtaki çalışmalarımızın merkezine oturdu. Bu özel sayı da dahil olmak üzere ben-anlatıları çalışmalarımıza verdiği tüm katkılar için teşekkürlerimle. Benim hiç tanımadığım bazı isimleri (İnan ve Öyken) üniversitemiz felsefe bölümü araştırma görevlisi Mehmet Arıkan sayesinde tanıdım ve çalışmaya davet ettim. Çalıştay hazırlıkları esnasında ve sırasında, Burak Muhsin Akın, Osmanlı Literatüründe Ben-Anlatıları isimli sosyal medya hesaplarımızı ustalıkla iki dilli yönetti. Esmâ Vatansever ile Büşra Dağıtıcı da çalıştay günlerinde organizasyona destek verdiler. Sempozyum hazırlıklarımız esnasında ise Yasemin Çelik ekibimize katıldı. TÜBİTAK projemizde 2247-C Stajyer Araştırmacı Burs Programı (STAR) kapsamında istihdam ettiğimiz lisans bursiyerimiz Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü öğrencilerinden Yasemin Tuğyan, Kerima Filan’ın özetini İngilizceye, Nabil Al-Tikriti’nin *abstract*’ını Türkçeye tercüme etti. Tüm öğrencilerimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Onların arka plandaki emekleri sayesinde biz vitrine çıkabildik. Nihayet, başından beri çalışmalarımı ilgiyle izleyen, teşvik edip destekleyen, her iki etkinlikteki mükemmel açılış konuşmaları ile katkı veren, Türk yazma eser birikiminin büyük alimi İhsan Fazlıoğlu’na da özellikle teşekkür ederim.

Çalışmalarımız esnasında, gördüğümüz kurumsal destekler de takdire şayandır. İlk etkinliği Türk Tarih Kurumu cömertçe destekledi. Dönemde Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkan Yardımcısı sıfatıyla Altunizade’ye bizzat gelip bizi onurlandıran, şimdi Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Yüksel Özgen’e teşekkür ederim. Kurumun bu desteği sayesinde ki, İstanbul ve yurt dışından bilim insanlarını Medeniyet’e getirebildik. Kurum’dan karşılayamadığımız masraflarımız için, İhsan Fazlıoğlu’nun tavassutuyla, İlim Sanat Tarih Edebiyat Vakfı (İSTEV) cömertçe devreye girdi. O dönemki başkan Songül Koç’a teşekkür ederim. İkinci etkinliğimizi ise TÜBİTAK, 2020 yılı 4. dönemi başvuruları, Bİ-DEB “2223-B Yurtiçi Bilimsel Etkinlik Düzenleme Desteği” kapsamında destekledi. Desteklemekle kalmadı; kurumun kıymetli başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal, davetimi kırmayarak Ankara’dan kalkıp açılışımıza geldi. Biz tam veri tabanımızın kurgusu ile meşgul iken, konuşmasında sosyal bilimlerde teknolojinin kullanımının hayatiyetine haklı vurgu yaptı. TÜBİTAK’tan eksik kalan yerlerde, İSTEV yine yanımızdaydı; sıfır bürokrasi ile masraflarımızı deruhte etti. Dönemde vakfın

başkanı, şimdi İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bülent Zülfikar ve değerli eşi Gül Zülfikar'a teşekkürlerimle.

Bütün bu işler yürürken, ben Alexander von Humboldt bursiyeri olarak İstanbul-Berlin arasında mekik dokumakta idim. Berlin'deki araştırma seyahatlerimin finansmanı için Humboldt Vakfı'na teşekkür ederim. Şüphesiz Berlin'de uzun kalışlarım çalışmalarımı besledi; enternasyonal bir hüviyete büründürdü. Bu sayededir ki, Freie Üniversitesi'nde Claudia Ulbrich'in liderliğindeki ben-anlatıları araştırma grubu üyeleri ile sık temas imkanı elde ettim. Ulbrich'in ve Barbara Kellner-Heinkele'nin yönlendirmeleriyle, üniversitenin Tarih Bölümü'nde (Friedrich-Meinecke-Institut) formel-informel toplantılara katıldım; Rüdeshheimer Platz kafelerindeki buluşmalarımızda fikir alışverişinde bulunduk. Berlin'de bulunduğum sürede, Osmanistik ve Türkoloji Enstitüsü bünyesinde bana bir ofis tahsis eden Elke Hartmann'a, enstitünün sekreterlerine ve kendimi evde hissetmeme yardım eden, öğlen buluşmaları için beni Dahlem'in güzel kafelerine çağırın meslektaşlara, enstitünün çıktı-tarama imkanlarını kullanma kolaylığı sağlayan Alptuğ Güney, Daniel Kolland, Ayşe Tetik ve Alp Eren Topal'a teşekkür ederim. Berlin'deki ev sahibi profesörüm Barbara Kellner-Heinkele, ilk etkinliğe onur konuşmacısı olarak davetimi kırmadı; kalktı geldi. İkinci etkinliğe ise moderatör ve konuşmacı olarak katıldı. Bu etkinliğe Berlin'den, yanımıza Sebastian Cwiklinski'yi de alarak, hep beraber geldik. Son olarak her iki etkinlik esnasında rektörümüz Prof. Dr. Gülfettin Çelik etkinliklerimize sahip çıktı, bunu açılışlarımıza bizzat gelerek gösterdi; üniversitenin imkanları neye el vermekte ise seferber etti. Tüm bunlara rağmen yine bir yerlerde açık kaldıysa, belediyeler yardıma koştu. İkinci etkinlikte, öğle yemekleri Eyüp Belediyesi'nden, bir akşam yemeği Tuzla Belediyesi'nden, gala yemeği ise Beyoğlu Belediyesi'nden geldi. Kültürel çalışmalara destekleri için bu üç belediyenin yönetimlerine, birinci için tavassut eden Ali Ramazan Tak'a, ikinci için Ahmet Alireisoğlu'na, üçüncü için Hasan Şahintürk'e sonsuz teşekkürler.

Nihayet, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*'nin yayın kuruluna bu özel sayıyı yayımlamayı kabul ettikleri için ve sürecin tümünde bana tam yetki vererek güven gösterdikleri için teşekkür ediyorum. Yazarın metnine karşı zamanla körleştiği bir vakiadır; bu bazen editör için de doğrudur. Bu özel sayıdaki makaleler ile o kadar süredir meşgulüm ki, bazılarına karşı en az yazarları kadar körleşmişimdir. Hele ki, bazı metinler benimle yapılan tezlerden türemiştir. 15 makale için 40 civarında hakem tespit ettim. Belirlediğim hakemlerin hepsi güvendiğim ve bazıları yakından tanıdığım isimlerdir. Yazarların ve benim dikkatimden kaçan öyle noktalar yakalayıp, öyle perspektifler açtılar ki hepsine emekleri ve hızlı dönüş ricama riayetleri için şahsım ve yazarlarımız adına teşekkürü borç bilirim.

Guest Editor's Preface

Selim Karahasanoğlu*

In 2020 from 11 to 13 March, we organized an Ottoman Ego-Documents (OLBA) Workshop at the Altunizade Campus of Istanbul Medeniyet University, and in 2022 between June 15-17 an Ottoman Ego-Documents Symposium at the South Campus of the same university.¹ Both the workshop and the symposium were attended by people from Turkey and abroad, 61 at the former and 101 at the latter. We invited academics to participate in the workshop and accepted applications for the symposium. It seemed appropriate to me to publish the output of both meetings together. Of course, it would have been possible to publish a selection in 2020 immediately after the workshop. In fact, we did publish a small selection in the form of a round table in the *International Journal of Middle East Studies*.² However, I found it advisable to wait for the 2022 event to end

* İstanbul Medeniyet University.

1 I published two separate reports on the workshop, one in Turkish and one in English: Selim Karahasanoğlu, "Osmanlı Literatüründe Ben-Anlatıları Çalıştayı Üzerine Rapor", *Toplumsal Tarih*, 320 (2020), pp. 8-11; idem, "Learning from Past Mistakes and Living a Better Life: Report on the Workshop in Istanbul on 'Ottoman Ego-Documents'", *Review of Middle East Studies*, 54/2 (2021), pp. 294-302. The Turkish report of the symposium was written by Özlem Özdemir Kumbar: "Osmanlı Literatüründe Ben-Anlatıları Sempozyumu Üzerine Rapor", *Toplumsal Tarih: Akademi*, 1 (2022), pp. 130-136. The English report of the symposium was written by Semra Çörekçi: "Report on the Symposium 'Ottoman Ego-Documents: Towards an Inventory of Ottoman Ego-Documents'", *Ceride: Ben-Anlatıları Araştırmaları Dergisi/Journal of Ego-Document Studies*, 1/1 (2023), pp. 183-98.

2 *International Journal of Middle East Studies*, 53/2 (2021), pp. 301-43. Ottoman Ego-Documents (Roundtable): Selim Karahasanoğlu, "Ottoman Ego-Documents: State of the Art"; İlker Evrim Binbaş, "Autobiographies and Weak Ties: Sa'in al-Din Turka's Self-Narratives"; A. Tunç Şen, "The Emotional Universe of Insecure Scholars in the Early Modern Ottoman

before working on a bigger and more varied selection as these two meetings were designed as activities that continued and complemented each other. It therefore seemed logical for the output of each to be published jointly. OLBA meetings will not be limited to these two although we did not start out with this in mind. As soon as the second meeting was over, we started working on the third meeting (OLBA 2024-Skopje), which was prompted by the excitement felt by Cemal Kafadar concerning Özlem Kumbar's dream. However, waiting any longer to publish the presentations from the meetings held in 2020 would have strained the patience of our participants too far. I could not do this.

On the other hand, from the very beginning I was not keen on publishing the conference proceedings in the style of a formal book. This fashion has long been abandoned and replaced by a thematic compilation of articles. Selected compilations, either as edited books or special issues of academic journals, seem more appealing to me. The volume you have is one of these selections. A few more compilations will be published as a meaningful whole. In the compilation you have, there are articles from the events in 2020 and 2022. There are also articles by Aliyev, Çörekçi and Tuncer that were not presented at either meeting. Aliyev, introduced to me by İhsan Fazlıoğlu, works as a researcher in the TÜBİTAK 1001 research project titled "Ottoman Ego-Documents: Inventory, Analysis (1500-1800)," number: 122K722, of which I am the director. Therefore, this selection also includes the early output of our TÜBİTAK project, which officially started on March 1, 2023. Çörekçi presented a paper at both the workshop and the symposium; however, her article for this special issue is not from either of these events; she submitted a completely different finding here. Tuncer is one of those who did not make a presentation at the meeting, but contributed here through her recently completed doctoral dissertation.

My colleagues and the students around me were a great help in the creation of this selection. My first thanks go to the colleagues from both organizations that I preside over, who accepted our invitation and participated, and especially to those who attended the first event and respectfully accepted my decision to wait for the second event to conclude before proceeding with the publication of

Hierarchy of Learning"; R. Aslıhan Aksoy Sheridan, "Nostalgia of a Frustrated Ottoman Subject: Reading Osman Agha of Timișoara's Memoirs as Self- Narrative"; Semra Çörekçi, "The Dream Diary of an Ottoman Governor: Kulakzade Mahmud Pasha's *Düşnama*"; Suraiya Faroqhi, "Aziz Nesin about Himself and His Parents: Poor People in Istanbul during the Late Ottoman Period".

the presentations. Secondly, I thank our organizing committee. My two students on the organizing committee, Özlem Kumbar and Emre Eken, worked tirelessly for both events. Without their efforts, these activities and the compilation you have as the fruit of these activities would not have come into existence. Tuğba Yapıcı arranged the catering organizations perfectly. Esra Çon Yılmaz was there when we needed technical-logistical support; Güher Gülaçar was everywhere, all the time. A few years ago Gülşen Yakar wrote a master's thesis on Seyyid Hasan's *Sohbetname* at the Middle East Technical University. That's how she came up on our radar, and we invited her as a speaker at the round table on *Sohbetname* at the symposium. Afterwards, she passed the research assistant examination announced by our department and became a central figure in our benchwork. I thank her for all her contributions to our studies on ego-documents, including to this special issue. Thanks to Mehmet Arıkan, a research assistant in our university's Philosophy Department, I got to know the names of some people I had never met before (İnan and Öyken) and invited them to the workshop. During the preparations for the workshop and the workshop itself, Burak Muhsin Akın expertly managed our social media accounts in both Turkish and English. Esmâ Vatansever and Büşra Dağıtıcı also helped with the organization during the workshop period. Yasemin Çelik joined our team during the symposium preparations. Under the terms of the 2247-C Intern Researcher Scholarship Program (STAR) in our TÜBİTAK project we employed Yasemin Tuğyan, a student in the Boğaziçi University's Department of History. She translated Filan's summary into English and Nabil Al-Tikriti's into Turkish. I would like to thank all our students individually. Thanks to their behind-the-scenes efforts, we were able to showcase our findings. Finally, I would especially like to thank İhsan Fazlıoğlu, a great scholar of Ottoman and Islamic manuscripts, who has followed, encouraged and supported my work with interest since the beginning, and contributed to both events with his excellent opening speeches.

The institutional support we receive during our work is also something to be recognized. The first event was generously supported by the Turkish Historical Society. I would like to thank Yüksel Özgen who personally came to Altunizade and honored us in his capacity as the Vice President of the Atatürk Supreme Council for Culture, Language and History during that period, and is now President of the Turkish Historical Society. Thanks to the support of this institution, we were able to bring scholars from Istanbul and abroad to Medeniyet. With the help of İhsan Fazlıoğlu, the Foundation for Science, Art, History and Literature (İSTEV)

generously stepped in to underwrite the expenses not covered by the Institution. I would like to thank the then president, Songül Koç. Our second event received support from TÜBİTAK as part of the 4th term applications in 2020 under BİDEB's "2223-B Domestic Scientific Event Organization Support." Not only did they provide financial support, but the esteemed president of the institution, Prof. Dr. Hasan Mandal, accepted my invitation and traveled from Ankara to attend our opening ceremony. During his speech, he rightly emphasized the importance of incorporating technology into the social sciences, which was particularly relevant as we were focusing on constructing our database. Where TÜBİTAK support fell short, İSTEV once again stepped in and, avoiding all bureaucratic hurdles, covered our remaining expenses. I would like to express my gratitude to the chairman of the foundation at the time, now rector of Istanbul University, Prof. Dr. Bülent Zülfikar, as well as to his dear wife, Gül Zülfikar.

Meanwhile as an Alexander von Humboldt Georg Forster Experienced Research Fellow, I was traveling back and forth between Istanbul and Berlin. I would like to thank the Humboldt Foundation for funding my research travels to Berlin. There is no doubt that my long stays in Berlin nourished my work and gave it an international identity. At the Free University I had frequent contact with members of the ego-documents research group led by Claudia Ulbrich. With the guidance of Ulbrich and Barbara Kellner-Heinkele, I attended formal-informal meetings at the Department of History (Friedrich-Meinecke-Institut); we exchanged ideas during our meetings at the cafes on beautiful Rüdeshheimer Platz. I would like to thank Elke Hartmann, who allocated me an office within the Institute of Ottoman Studies and Turcology to use during my stay in Berlin; the Institute's secretaries and colleagues, Alptuğ Güney, Daniel Kolland, Ayşe Tetik and Alp Eren Topal, who helped me feel at home, inviting me to Dahlem's beautiful cafes for lunch meetings, and making the use of the Institute's print-scanning facilities available to me. My host professor in Berlin, Barbara Kellner-Heinkele, kindly accepted my invitation to be an honorary speaker at the first event, and moderator and speaker at the second. For the second gathering, we were fortunate to be joined by Sebastian Cwiklinski from Berlin. Throughout both events, our university rector, Prof. Dr. Gülfettin Çelik, provided unwavering support, personally attending the openings of both organizations and mobilizing the university's resources to the fullest extent. In any instances where additional support was required, local municipalities generously stepped in. In the second event, we received support in the form of lunches from Eyüp Municipality, a dinner from Tuzla Municipality,

and a gala dinner from Beyoğlu Municipality. My heartfelt thanks go out to the administrators of these three municipalities for their invaluable support of cultural activities, with special appreciation to Ali Ramazan Tak for facilitating support for the first, Ahmet Alireisoğlu for the second, and Hasan Şahintürk for the third.

Finally, I would like to express my gratitude to the editorial board of *The Journal of Ottoman Studies* for accepting to publish this special issue and for entrusting me with full authority throughout the process. It is a well-known fact that an author can become blind to their own text over time; sometimes, this is true for the editor as well. I have been so engrossed with the articles in this special issue that I have become as blind to some of them as their authors. Moreover, some of the texts originated from theses written under my supervision. I have identified around 40 referees for the 15 articles. All of the referees I have chosen are names I trust, and some of them are people I know well. They managed to capture points that escaped the attention of the authors and myself and open up different perspectives. I feel indebted to thank them all on behalf of myself and our authors for their efforts and for honoring my request for a prompt response.

